

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

1950 - Año del Libertador General San Martín - 1950

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 315759

Año (Leto) VIII (3) Štev. (No.) 3
BUENOS AIRES,
19. JANUARJA (ENERO)

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Naša inteligenca

Ni dvoma, da je med vsemi stanovci, ki tvorijo slovensko protikomunistično emigracijo, največ trpela naša inteligenčna skupina, ki po svoji številčnosti presega katerekoli drugi stan. Ne mislimo tu na duševno in telesno trpljenje, ki je bilo v bridkih dneh taboriščnega življenja skupno vsem, ampak na izredno težek položaj slovenskega inteligenta v novem svetu.

Če izvzamemo duhovnike, ki so se lahko potaknili po skromnih dušnopastirskih mestih, skoro ni slovenskega inteligenta, ki bi se v novih razmerah mogel posvetiti delu, za katerega se je usposobil. Delavec je lahko dobil tu takoj delo, ki ga je vajen, obrtnik še lažje. Kmet je zamenjal plug, motiko z maltarsko grebljo ali kakim drugim donosnim orodjem. Redki Slovenci, ki so prinesli v nove razmere skromen kapital, so že začeli s svojimi podjetji: industrijskimi, gradbenimi in trgovskimi. Le slovenski inteligent je moral potegniti črto čez minulo dobo življenja. Osem let stroškov in študija v gimnaziji in pet, šest let univerze, spričevala, diplome in doktorat: vse to mu je bolj v škodo kot v korist. Učitelj in profesor, upravnik in jurist so povsod v tujini imena, ki ne vlečejo. Marsikdo je moral zamolčati svoj poklic, da je lahko dobil skromno nameščenje, ki bi ga ne bil dobil, če bi bil povedal, kaj in kdo je.

Zdi se mi, da je med zastopniki praktičnih poklicev včasih čutili malo škodoželjnosti, češ, zdaj smo pa enkrat vsi enaki, zdaj mora delati tudi "škric", kakor moramo mi. Menda smo z drugimi napakami prinesli s seboj tudi tisto nezdravo razpoloženje delavnih stanov proti domači inteligenci, ki je doma večkrat udarilo na dan. Spomnimo se le na zgrešeno geslo: Kmet kmeta, ki so ga radi naglašali slovenski demagogi vseh taborov.

In vendar: zavedajmo se, da je slovenska inteligenca, ki je prišla z nami iz domovine, naš največji narodni kapital. Narod brez inteligence je podoben mrtvoudnemu bolniku. Kulturni, gospodarski in socialni napredek je mogoč le tam, kjer imajo inteligentni sinovi naroda možnost, da oplajajo narodno življenje s proizvodni svojega uma. Kaj bi bil narod brez šol in vzgojiteljev? Kam bi prišli brez strokovnjakov, ki so preštudirali zapletena gospodarska in socialna vprašanja? Kaj je narod brez pesnikov, pisateljev, slikarjev in kiparjev? Poljakom sta v minulih desetletjih več koristila romanopisec Sienkiewicz in klavirski umetnik Paderewski kot vsi njihovi ministri, generali in politiki. Finem je brzonogi študent Nurmi pridobil simpatije celega sveta — izvzema Rusijo, seveda.

Tudi slovenska inteligenca ima neprecenljive zasluge pri izoblikovanju našega naroda. Čim manjši je kak narod, tem bolj mu je inteligenca potrebna, kajti inteligenca pomeni kvaliteto. Po številu itak ne moremo pomeniti dosti, sodili in upoštevali nas bodo le po tem, kaj premoremo na umskem polju.

Vsak Slovenec, ki danes živi v svobodi, mora spoštovati svoje inteligente. Skromni so in ne iščejo slave. Tudi doma so bili taki. Delavec, trgovec in obrtnik so boljše izhajali kot študirani ljudje, ki so bili navadno sramotno plačani. Delavec je več zaslužil v tovarni kot pisatelj s peresom, obrtnik je dražje prodal izdelek svoje delavnice kot kipar ali slikar svoj umotvor. Trgovec, gostilničar je obogatel, visok državni uradnik pa se je komaj pretolkel od prvega do prvega v mesecu. Pa je slovenski

inteligent vendar dajal narodu veliko, ne da bi za to pričakoval plačila ali slave.

Tu v tujini nam morajo biti naši inteligenti še bolj pri srcu. Bolj kot kdajkoli poprej jih potrebujemo. Ročni delavci so danes; borba za kruh jim je bolj grenka kot drugim, vendar znanja, izkušenj in volje, da bi narodu dali, kar potrebuje, jim tudi taki pretresi niso vzeli. Dobro vedo, da je le njim dano, da lahko, kljub vsem težavam, svobodno izžarevajo sadove svojega duha in tako vzdržujejo plemenito tradicijo slovenskega inteligenta, ki je bil vedno pripravljen dati narodu to, kar je od inteligentov narod pričakoval.

Ne mislimo tu le kulturnega de-

lovanja v najvišjem pomenu besede: znanosti, leposlovja in umetnosti vseh vrst, ampak tudi vse strokovno znanje, vse življenjske izkušnje, vso umsko zrelost in predvarnost, ki je potrebna pri reševanju zapletenih narodnih vprašanj pri nas v tujini in zlasti doma v trpljenju.

"Svobodna Slovenija" čuti dolžnost, da opozori vso slovensko emigracijo na dragoceni narodni zaklad, ki jo spremlja po tujih tleh: na slovensko inteligenco. Vsi, ki so pred nami hodili po istih poteh, inteligentov niso imeli s seboj. Posledice tega pomanjkanja so povsod dovolj vidne. Prepričani smo tudi, da bo slovenski inteligent, kljub vsem težavam rad prispeval po svojih močeh k temu, da bo naš narod lahko vztrajal na poti, ki si jo je začrtal.

Težišče prehaja na Pacifik

Ko se je začelo novo leto 1950, so mnogi povdarjali, da se začneja nova doba mednarodnega sedelovanja in da je dejansko mnogo manj izgledov na vojni spopad kakor pa je bilo to poprej. Izgledalo je, da je prišlo do neke ustalitve na pridobljenih postojankah; sovjeti se pač ne bodo umaknili iz svojih področij prej kakor pa bodo to sami hoteli, zahodni zavezniki pa so mogli ugotoviti, da so napredovanje komunizma v Evropi ustavili in da se je posrečila gospodarska obnova v Evropi, kakor je to predvideval Marshallov načrt.

Načenjajo temelje ameriške zunanje politike

Ko se je kitajska nacionalistična vlada s Čangkajškom na čelu umaknila na Formozo, se je v USA začela polemika o tem, da je treba hitro pomagati nacionalistom na Formozo. V ospredje so stopili celo vojaški poveljniki in trdili, da je Formoza nujno potrebna za obrambo Filipinov in za ohranitev ameriških postojank v vsem Pacifiku. Zlasti voditelji republikanske stranke so terjali od Trumana, da odločno podpre nacionaliste vsaj na Formozo. Ameriška vojska naj pošlje svoje oddelke na Formozo in jo zasede kot važno ameriško oporišče.

Dasi je celo nekaj demokratskih članov kongresa zagovarjalo to politiko, je predsednik Truman odločno odbil namer, da naj se ameriška vojska poda na Formozo. Državno tajništvo je šlo še dalje in kruto objavilo trdo resnico, da Formoze ni mogoče braniti in da bo Formoza letos meseca marca padla komunistom v roke.

Sledilo je hudo razočaranje med tistimi, ki so bili prepričani, da je ameriška vlada v takem stanju, da lahko zastavi svoj vpliv na tako kocko kot bi bila Formoze. Toda gonja se pri tem ni ustavila, ampak gre naprej. V "New York Herald"u je Walter Lippman objavil vrsto člankov o tem, da se je treba pripraviti

Predpogoji za pacifiško obrambno fronto

To ameriško stališče je v veliki meri posledica dogodkov, ki jih je izzvala Anglija in njeni sočlani v angleškem imperiju, ko so pohiteli s priznanjem kom. vlade na Kitajskem. Sedaj se je konference imperija v Colombu na Cejlonu končala in zunanji minister je samo povdaril, da je bila ta konferenca "zelo važna" in da je treba počakati na razvojni položaji v Pacifiku. V Pacifiku potrebujejo članice angleškega imperija skupno obrambno pogodbo z USA, potrebujejo sredstev za gospodarski dvig in potrebujejo mirovno pogodbo z Japonsko. Orožje za pacifiško obrambo lahko daje samo USA, za gospodarsko obnovo pa bi bil potreben za to področje enak načrt. Kakor je bil Marshallov za Evropo. Težko bi bilo pričakovati, da bi prišla gospodarska pomoč iz USA v milejši obliki,

Sovjetska akcija v UNO

To stisko ameriške vlade glede Kitajske in nejasnost v Pacifiku pa so sovjeti spet po svoje uporabili. V UNO je sovjetski zastopnik Malik zaporedoma za-

Toda te ugotovitve se bile samo kratka tolažba, lahko hrepenenje po daljši dobi oddiha, ki naj bi omogočil, da bi nato mirneje pristopili h končni ureditvi najtežjih vprašanj: mirovna pogodba z Nemčijo in nato z Japonsko. Grmadijo se težave, ki ne dajejo nobene nade na resnejšo dobo pomirjenja. V USA so 1. merali preiti k hitri preureditvi svoje politike o Kitajski; 2. konferenca angleškega imperija v Colombu na Cejlonu je samo rahlo načela razmerje sil v Pacifiku in 3. so sovjeti v UNO sprožili krizo, ki grozi obstoju te organizacije same.

na to, da se bo ameriška zunanja politika popolnoma spremenila. Njegovo naziranje je — in pogosto se je zgodilo, da je Lippman s svojim članki pripravil javno mnenje na tisto, kar je ameriška vlada nato dejansko morala storiti — postavljeno na dejstvo, da ima Sovjetska zveza atomsko bombo in da USA nimajo toliko vojaške sile, da bi mogli ohraniti tisto hveze ki so jih zastopniki USA podpisali. V Aziji in v Evropi danes USA ne morejo več zastaviti tisto vojno silo, ki bi bila potrebna. Zato se morajo USA omejiti za zbiranje sil v lastnem področju, v Evropi in Aziji pa izvesti tak umik, da bo prestiž USA ohranjen. Oboje pa še doseči na ta način, da i v Aziji i v Evropi preidejo tiste države, ki imajo ameriška jamstva iz stanja nujne obrambe v stanje stalne nevtralnosti tako napram Sovjetski zvezi, kakor tudi napram USA. Med glavnima silama, to je USA in Sovjetsko zvezo, se bo tako zgradil poseben pas držav, ki bodo ev. mogle prejeti še posebna zagotovila za ohranitev te svoje nevtralnosti.

Redko kdo je tako brutalno postavil potrebo po spremembi ameriške zunanje politike, kakor se je to zgodilo tokrat. Toda Lippman pravi, da bo rešenega temveč ameriškega prestiža, čim prej se bo to zgodilo.

kakor je bila ona za Evropo; v Pacifiku bi poslej ameriška trgovina popolnoma izrinila angleško. Anglija pa je sama pohitela s priznanjem Kitajske zato, da bi se s tem trgov okrepila. Indija, Birmanija in Cejlon so bili še pred nekaj meseci posebej povezani v angleško trgovino. Ako pa pride pomoč ameriškega dolarja z določbo, da se sme s tistim dolarjem najprej kupovati samo v USA — tedaj je to pretežka obremenitev za angleško zunanjo trgovino. Vprašanje pa je tudi, kakšna je vrednost indijskega ali birmanskega vojaka za slučaj vojaške akcije v Pacifiku. Vse to so nove države, dočim je japonski vojak v več vojskah pokazal svojo vrednost in moč. In to je zanesljiva postavka, dočim je treba na preizkušnjo drugih še počakati.

pustil seje raznih komisij in odborov, ker je bil na teh navzoč še zastopnik nacionalistične Kitajske. Sovjetu sledi pri teh korakih redno tudi zastopniki drugih

SERAN ETERNOS LOS LAURELES...

El día 19 de enero de 1817 impartió el Gran Libertador General San Martín, en Mendoza, a su ejército la orden para la marcha a través de los Andes, para exterminar al enemigo que se encontraba en territorio chileno, y asegurar así la libertad.

En ese día de este Año Sanmartiniano se reunirán los comandantes de todas las fuerzas armadas argentinas, junto con el ministro de Defensa, General José Humberto Sosa Molina, para honrar al Gran Libertador. El gran acto conmemorativo tendrá lugar en el Cerro de la Gloria, ante el monumento del Ejército de los Andes.

Allí serán ubicados los grupos de honor: de aviadores, marineros, esquiadores y demás ramas de las fuerzas armadas. Luego de ser entonado el himno nacional hará uso de palabra el Ministro de Defensa Nacional, para rendir homenaje al Padre de la Patria y a su ejército y descubriendo también una placa recordatoria.

Durante el acto harán maniobras trescientos aviones sobre el escenario del magnífico acto.

VEČNO ŽIV BO SPOMIN NANJO

Dne 19. januarja 1817 leta je Veliki Kapetan, general San Martín izdal v Mendози svoji vojski povelje za pohod čez Ande, da bi na čilski strani premagal sovražnika in narodu priboril svobodo.

Tega dne se bodo v Mendози zbrali poveljniki vseh vrst argentinske oborožene sile na čelu z ministrom za narodno obrambo generalom José Humberto Sosa Molinom in bodo izkazali čast Osvoboditelju. Proslava tega zgodovinsko važnega dne bo v Mendози na Griču Slave pred veličastnim spomenikom San Martinovi amski vojski.

Na tem lepem prostoru bodo razpostavljeni častni oddelki letalcev, mornarjev, smučarjev in ostalih vrst suhozemske vojske. Po narodni himni bo povzel besedo minister za narodno obrambo general José Humberto Sosa Molina. V imenu argentinskih oboroženih sil se bo poklonil spomenu OČETU DOMOVINE, GENERALU SAN MARTINU in njegovi osvobodilni vojski ter bo na spomeniku odkril tudi spominsko ploščo.

Pri slavnosti bo sodelovalo tudi več sto vojaških letal, ki bodo s preleti Griča Slave in spomenika amski vojski izkazala čast v imenu argentinskega vojaškega letalstva Osvoboditelju GENERALU SAN MARTINU.

vzhodnih sovjetskih satelitskih držav, tako tudi Jugoslavije.

Teško je misliti, da bi odšel zastopnik nac. Kitajske iz UNO, dokler bo še obranjen del nac. oblasti na Formozi ali pa drugod. Poleg tega so zastopniki kom. vlade podvzeli proti ameriškim konzulatom in uradnim posevostvom take korake, da bodo njih posledice težko odpravljene v nekaj mesecih. Tako se lahko sklepa, da bo sovjetski zastopnik še nekaj mesecev zapuščal seje UNO. Mnogi komentatorji menijo, da misli Sovjetska zveza sploh izstopiti iz UNO; sledile bi ji satelitske delegacije drugih vzhodnih držav.

Bilo je pred letom dni, ko so splošno predvidevali, da bo Sovjetska zveza izstopila iz UNO in mnogi so menili, da bi to pomenilo silno velik korak do izbruha tretje vojne. — Letos pripravlja Sovjetska zveza isti korak, toda med tem so se razmere hudo spremenile. Kakor govor v USA nekateri, se je razmerje sil tako spremenilo, da USA orožje ne more več poroštvovati za stanje v Evropi in

Aziji. Zato bo treba graditi blok nevtralnih, nakar bi sledil pogovor med glavnima partnerjema. Tako bi se vrnila na konec konferenca v Potsdamu, ko je Stalin predlagal Trumanu delitev sveta na dveje, pa je Truman to tedaj odločno odbil. — Toda pred drugo svetovno vojno se je izkazalo dvoje: Hitlerjev izstop iz Zvezd narodov in Hitlerjev pritisk na sosedne države, da so bile vsaj nevtralne do Nemčije, je bil samo uvod v končni oborožen spopad. Oboje: izstop iz ZN in ustanovi tev nevtralnostnega bloka je Hitler osnoval samo zato, da je lahko tem uspešneje izzval svoj napad. V mnogih ozirih pa delajo komunisti še mnogo bolj brutalno in primitivno. kakor pa je delala to Hitlerjeva diplomacija. Zato je upati, da je uganjanje o bodočih temeljih ameriške zunanje politike in trenje v Pacifiku med Anglijo in USA samo izraz v bistvu enakega stremeljenja za krepitev miru z raznimi sredstvi, dočim je sovjetska akcija tista, ki bo vedno, kakor doslej, že vzporedila pravočasno učinkovitost tistih, ki so v enaki smrtni nevarnosti.

Dr. Miha Krek v Washingtonu

Po predavanju, ki ga je imel dr. MIHA KREK na sestanku ameriškega NARODNEGA ODBORA ZA SVOBODNO EVROPO, — predavanje bomo v celoti objavili v prihodnji številki v prvi prilogi našega lista — se je izvedelo, da je dr. Krek povabljen da se preseli v Washington. Kakor poročajo je dr. Krek tja dejansko tudi že odšel.

Po zaključku druge svetovne vojne je živel dr. Krek še nad dve leti v Rimu, kjer je takoj organiziral obširno akcijo za pomoč in rešitev tisočev slovenskih beguncev, ki so se pred komunizmom v domovini rešili v države zahodne Evrope. Kot predsednik Slovenske ljudske stranke je tudi prevzel predsedstvo Narodnega odbora za Slovenijo in tako stopil na čelo vsemu narodnemu delu naše slovenske emigracije. Skoraj dve leti je trajalo ogromno in skrajno požrtvovalno delo dr. Kreka v Rimu, da je bila organizirana in srečno izvedena emigracija skoraj vseh slovenskih beguncev v države onstran Atlantika. Vsa pereča politična vprašanja pa je tudi neumorno spremljal tako, da ni nikdar šlo mimo nas nobeno izmed poglavij poveljne mednarodne politike, ne da bi bilo pri tem zavarovano stališče in koristi slovenskega naroda.

To delo bo sedaj dr. Krek nadaljeval v prestolnici Združenih držav, kamor je bil povabljen, da bi tam še lažje služil

istim ciljem, ki so doslej vodili njegovo delo. V Washingtonu so že predstavniki vseh drugih narodov, ki žive za železno zaveso in tako bo dr. Krek odslej z njimi v stalnem osebnem stiku.

Slovenci v Argentini želimo predsedniku dr. Kreku mnogo uspehov pri njegovem delu in se veselimo lepih sadov in priznanja, ki ga pri tem delu tako odlično spremlja.

Konferenca na Havani

V sredo se je pričela na Havani konferenca ameriških veleposlanikov pri državah Srednje Amerike, ki se je udeležujeta poleg drugih funkcionarjev ameriškega zunanega ministrstva tudi Edvard Miller, namestnik zun. ministra in George Kennan, svetovalec v zun. ministrstvu. Konferenca bo trajala do 20 t. m. ter bodo na njej razpravljali o ameriških odnosih do Meksika in drugih srednjeameriških držav.

Od 1. do 3. marca pa bo trajala podobna konferenca v Rio de Janeiro, na kateri bodo ameriški zastopniki v južnoameriških državah razpravljali z Millerjem in Kennanom o ameriških odnosih do južnoameriških republik. Po tej konferenci bosta oba obiskala vse južnoameriške države, med njimi Argentino.

NEKAJ ZA STARE IN NOVE IZ TEDNA V TEBDEN

Oj predpust, ti čas presneti... Naš veliki pesnik Preseren je bil sprt s predpustom, ker mu ni nikoli prinesel neveste, da bi z njo mogel ustvariti družino. Ni moj namen, da bi ponavljal njegove pesnice na račun "nevest", pač pa se mi zdi potrebno opozoriti na neko nadvse važno zadevo.

Pred leti sem dobival pogosto pisma od naših fantov v notranjosti: "Gospod, preskrbite nam slovenskih nevest!" Ista želja se je začela ponavljati spet sedaj.

Hm, to pa ni kar nič vsečna stvar! Ali naj sestavimo cenik s fotografijami in doto, z dobrimi in slabimi lastnostmi... da je pridna, skrbna, varčna... sitna. Jezikava, sladkosnedna, gizzdava?

Nakaa, tako že ne gre! Pač pa naj povem nekaj, kar bo vsem v korist in nikomur v nevoljo.

Kadar v srcu gori, tedaj se navadno v glavi kadži. To pomeni, da zaljubljeni gledajo le na obrazek in v ostalem so prepričani, da bodo vse človeške slabosti pozneje zginile, — če katera je. Toda kateri zaljubljenec sploh verjame da njegova izvoljenka ni angelj, in katera zaljubljenka ne trdi enako o svojem izbrancu... To je pač stara stvar. Zato je pa Bog otrokom očete in matere dal, kateri na pametjo in resno besedo skušajo pregnati dim iz glave, da bodo za ročenci videli pravi čas, kakšna je resničnost, ki se skriva za lepimi očmi.

Eno pa je, kar je treba posebno povdariti. Pregovor pravi: Kri ne voda. Vsi čutimo, da je znatna razlika med slovanskim in romanskim tipom. Še bolj kot kri sama, pa upliva na značaj vzgoja. Ali je moč goče pričakovati pozhrtvovalnost od človeka, ki je zrasel sredi samega razvajanja? Ali bo uslužen sir kateremu je bila njegova mati dekla? Ali bo stanovitna hči, katero so starši ugajali v vseh muhah?

Tu sta torej dve nadvse važni stvari, kateri je nujno treba vzeť v resen račun, kadar gre za tak važen korak, kot je ustvaritev družine; treba je pogledati mimo ne ličja v srce in kri, in to pred pokro in tudi pred zaroko.

Slovenske izkušnje v tej deželi že veliko povedo. Je že nekaj stotin družin, katerih en zakonec r Slovenec. Dosljej si nihče ni dal dela, da bi napravil kako statistik v tem pogledu. Pa bi bila tudi težavna in neprijetna. Ni dvoma, da bi ta statistika izkazala nekaj srečnih družin, ki so se ustanovile iz pripadnikov različne rase in tiste bi bilo za pregled lahko najti. Toda kdo bo pa našel in predstavil javnosti tiste nesrečne družine, ki so se razkrojile radi nezumevanja in radi neenakosti v miselnosti?

Slovenija je v prejšnjih časih imela slamatih vdovcev samo toliko da je obstajala beseda. Sedanč čas strahotnih revolucij je pa razbil mnoge družine in postavil mnoge moze v težak položaj ločitve o svojih žena in družin. To je pa velika bridkost, a ker ti mozeje žene svoje nesreče niso sami krivi zato morejo z stanovitim zaupanjem v Boga in z molitvijo doseči pomoč, katero potrebujejo, da se bodo vzdržali v poštenju.

Tu v Argentini pa biva precej "slamatih vdovcev", kateri so v tem položaju po svoji nepremišljenosti. Sladke besede so jim tako okadile glavo, da so čisto pozabili pogledati, če tista ženska rlena in lahkomisljena, kako dolg je njena "žlahta", s tasčo, tetami strici in dedi...

Ne trdim, da ni srečnih družin v katerih pošteno žive žena Slovenka, mož pa druge narodnosti, ali pa mož Slovenec in žena druge krvi. Toda resnica pa je, da sem že nešteto krat poslušal jok in pritožbe tistih naših rojakov in rojakinj, kateri so nepremišljeno sklenili zakonsko zvezo s tujekrvnimi ljudmi.

Zato je treba opozoriti slovenske fante in dekleta, naj nisojo glavo na pravem koncu.

Janez Hladnik

Sv. Oče je v zadnjih dneh govoril pred 2000 člani rimskih patricijskih družin ter izjavil upanje na mir v prihodnjih petdesetih letih, rekoč, "da bo morda prihodnjih petdeset let priča želje po pomirjenju in miru med tistimi, ki sta jih vojna in razredna borba v sedanjem času ločili".

Ameriški državni varnostni svet je odobril politiko, započeto v odnosih s FLPJ, ter se postavil na stališče, da je vsekakor treba Tita gospodarsko podpreti ter mu nuditi vse potrebno v zlatu in materialu; prav tako so ob tej priliki ponovno poudarili ameriško pripravlenost, da se za sleherni napad na teritorij FLRJ postavijo z vso odločnostjo na stran napadene FLRJ. Na istem mestu pa hkrati izjavljajo, da skoraj ni pričakovati odprtega napada ZSSR na FLRJ, pač pa samo povečan gospodarski pritisk.

George V. Allen, novi USA veleposlanik v Beogradu, pa je na poti tjakaj v Parizu izrazil svoje mnenje, češ da v FLRJ skoraj ne more priti do državljanske vojne bodisi s pomočjo od zunaj bodisi brez pomoči. Ako pa bi kljub vsemu do državljanske vojne prišlo, potem bi to na USA, kakor tudi na vse druge članice UNO vplivalo precej razurljivo.

V svoji tiskovni kampanji proti FLRJ so sovjetski listi v Nemčiji prinesli novice, češ da naj bi jugoslovanske oblasti najemala v Nemčiji pilote za vojo aviacije okrepljeno z avioni, ki o po prestanku oskrbovanja Berlina bili odstopljeni FLRJ.

V Bolgariji so spravili pod ključ od 70 teroristov, ki so jih titovci pobili preko meje delat nemire; vsi bodo v najkrajšem času prišli pred sodišče; ob tej priliki so bolgarski listi ostro napadli Rankovičev delavnost.

Avstrija pripravlja za nadaljnje razgovore o mirovni pogodbi tudi svoje zahteve napram ZSSR in sicer 240 milijonov šilingov na račun izdatkov sovjetske civilne uprave. Sovjeti so izjavili, da na Avstrija načelno pravico do postavitve takšne zahteve po odškodnini. — V Linzu so pred dnevi z letaki in drugimi slovesnostmi proslavili rojstni dan kronskega Habsburškega ter tako prvič v javnosti pokazali, da v Avstriji deluje nendarhistično gibanje.

V Franciji je Bidaultova vlada zaprla krog 50 poljskih državljanov; s tem se je medsebojno zapiranje Poljakov v Francozov precej postrilo ter so Poljaki v zelo ostri notri očitali Francozom isto vrsto prestopkov mednarodnega prava, zlasti pa pravic, ki naj bi jih imeli Poljaki v Franciji imeli v smislu kulturnega dogovora med obema državama. — Hkrati z aretacijami je francoska vlada proglasila za ilegalne tudi dolgo vrsto poljskih organizacij v Franciji.

Prvi očitnejši znaki ameriške namere, zpostaviti ponovno diplomatske stike Francovo Španijo, so dali tudi Špancem samim precej upanja, da bo do povratnega vključenja v družino zahodnih držav kmalu prišlo; tako so vsi vodilni panski listi te dni mnogo pisali o trnem položaju svoje države napram komunističnemu rovarjenju in je vodilni atoliški list "Ya" enostavno zahteval od Amerikancev, naj v odločitvah o bodočem odnosu USA—Španija ne poslušajo več dosedanjih svetovalcev, ki so na svojem dosedanem zadržanju vztrajali zaradi koristi USA, pač pa zaradi svoje slabosti.

Ameriška narodna banka bo v kratem izdala Španiji posojilo v višini 25 milijonov dolarjev. Po nekaterih poročilih namerava ameriška vlada kljub vitanškemu odklonilnemu stališču ponovno vzpostaviti diplomatske stike s Španijo.

Angleži so se odločili, da bodo v smislu štednje pri vojaških izdatkih, ukončili svojo vojaško bazo na Bermudih. — Na Temzi je danski parnik Divina povozil podmornico Truculent ter je 62 mož posadke utonilo.

Na imperialni konferenci v Colombu je Nehru, indijski predsednik vlade, odločno nastopil z zahtevo, naj Amerikanci čim prej zapuste Japonsko; v tem gledanju ga je delno podprl tudi Bevin; Nehru je v svojem govoru zastopal mnenje, da nobena vzhodnoazijska država ni podvrgljiva komunizmu tako

dolgo, dokler se bodo ti narodi počutili zadovoljne s svojimi dosedanji ureditvami. Vsi udeleženci konference pa so si bili edini v tem, da vsa bodočnost vzhodnega prostora zavisi v svoji trdnosti pred razdiralnimi idejami v krepki ekonomski ureditvi sleherne države.

Na Finskem je Fagerholmova vlada dobila zaupnico kljub precejšnemu pritisku s strani sovjetov in njih agentov na posamezne poslance; Kandidaturo za volitve je prijavil tudi dosedanji predsednik Paasi—ki vi. — Na Švedskem je zaradi obolevnosti kralja otvoril zasedanje parlamenta prestolonaslednik Gustav Adolf.

Sovjetski delegat v Varšovem svetu, Jakob Malik, je na seji tega odbora zahteval izgon kitajskega nacionalističnega delegata iz sveta. Sovjetsko zahtevo so zavrnili s 6 proti 2 glasovoma, ter je sovjetski delegat zapustil sejno dvorano. Za njim sta nastopila v drugem odboru z isto zahtevo poljski in češki delegat, ki sta prav tako po negativnem glasovanju zapustila sejo.

Sovjetski delegat je po odhodu od seje izjavil, da bo SSSR bojkotirala vse delo Varšovega sveta, dokler ne bo izgnan iz njega kitajski nacionalistični delegat. Isti korak so podvele tudi druge satelitske države.

Bivši ameriški zunanji minister Byrnes se namerava zopet aktivno udeležiti v ameriški zunanji in notranji politiki in je že podal več tozadevnih izjav. Ostro je nastopil proti sedanji Trumanovi in Achesonovi zunanji politiki.

Truman še vedno ni določil datuma o začetku pošiljanja ameriškega orožja državam članicam atlantskega pakta. Pošiljke orožja so se v glavnem zavlekle zaradi nekaterih britanskih protizahtev z ozirom na način uporabe ameriškega orožja. Menijo, da bodo prve pošiljke pričele prihajati v Evropo prve dni februarja.

V Boliviji je bilo v začetku tega tedna proglašeno obsedno stanje zaradi nevarnosti nemirov, ki so jih nameravali vprizoriti pristaši odstavljenega predsednika Villaroela in člani narodnega

Francosko-nemški razgovori — prvi koraki k novi Evropi

Medtem ko je šel Bevin iskat prijateljev na daljni Ceylon, se je njegov francoski kolega Schuman podal na pot k najbližjim sosedom Francije; uvod k temu potovanju mu je napravil francoski komisar za Nemčijo veleposlanik A. Francois Poncet, ki je izjavil, da zblizanje med Francijo in Nemčijo ne pomeni nikakega oddaljenja od Anglije, pač pa da jih k temu sili zgolj gospodarska potreba sodelovanja, ki je prvi pogoj za uspešno sodelovanje tudi na drugih področjih.

Schumana so v Nemčiji s precejšnjim slavljen sprejeli; kmalu po prihodu je imel obširen razgovor z dr. Adenauerjem na kar je za javnost podal nekatere izjave; poudarjajoč predvsem glavna nemška problema — begunce in obnovo je Schuman omenil, da bi bili zahodni zavezniki v primeru pojačanega pritiska z vzhoda prisiljeni misliti na opremo zahodne Nemčije tudi za težje primere. Prepustivši problem Posaarja mirovni konferenci je Schuman poudaril nadalje, da je treba končno pozabiti na težke tre-

Kitajski komunisti zasedli ameriške konzulate

Minulo soboto so rdeče kitajske oblasti zasedle ameriški konzulat v Peking, zahtevale izpraznitve konzularnega poslopja in umik vseh članov konzulata.

Milicijski so pri preiskavi uničili nekatere važne ameriške dokumente v konzularnem arhivu. Na podlagi takega postopanja je ameriško zunanje ministrstvo takoj poslalo sporočilo v Peking in v druga kitajska mesta, da naj ameriški konzularni uradniki v najkrajšem času zapuste Kitajsko. Poleg njih se lahko poslužijo ugodnosti repatriacije tudi drugi ameriški državljani, ki jih je na Kitajskem ok. 3.000.

Zaščito ameriških interesov na Kitajskem je po odhodu ameriških konzularnih predstavnikov prevzela Anglija. Zunanje ministrstvo je pozneje objavilo umika ameriških predstavnikov iz Kitajske označilo položaj kot "izredno težak." Poleg konzulata v Peking, so zaprli tudi ameriške konzulate v Tientsi-

revolucionarnega gibanja. Nevarnost vstaje je po zadnjih poročilih odstranjena.

V vodah okoli Porto Rica bo imela ameriška mornarica prvič vaje z uporabo navideznih atomskih bomb.

ZSSR si je po Achesonovi izjavi priključila štiri kitajske province: Mandžurijo, Zunanjo Mongolijo, Notranjo Mongolijo in eno severnih kitajskih provinc.

Rdeči diktator Kitajske Mao Tse Tung se mudi v Moskvi, kjer je imel s Stalinom razgovore o Mandžuriji.

ZSSR je tudi odpoklicala pravoslavne patriarha Leonida iz Jeruzalema, ker je kritiziral zadržanje ZSSR pri UNO. V Egiptu je zmogovita stranka wafdistov, ki je dobila 228 mandatov od 319, sestavila novo vlado, ki odgovarja nacionalnim težnjam Egipčanov Nova vlada bo od Angležev zahtevala odpoklic brit. vojske iz nilske doline in Sudana.

V ameriški kongresu in senatu vlada še nadalje napeto politično ozračje z ozirom na Trumanovo zadržanje napram komunistični kitajski. Številni poslanci in senatorji obeh strank zahtevajo izjave ameriških vojaških strokovnjakov o važnosti Formose, ki je po Trumanovi izjavi USA ne bo branila pred komunističnim vdorom. Proti Trumanu so v glavnem nastopili republikanski senatorji in poslanci, med njimi senator Robert Taft, ki je energično zahteval ameriško obrambo Formose, senatorja Knowland in Smith pa zašlihanje šefa generalštaba in ameriškega obrambnega ministra Johnsona o njegovih pogledih na položaj Formose in s tem v zvezi na ameriško varnost na Daljnem

vzhodu.

Na potovanju po Daljnem vzhodu je prispel na Formoso ameriški veleposlanik Filip Jessup, ki je imel daljšo konferenco s Čangkajškom. Po konferenci ni hotel dati nobene izjave, vsi znaki pa kažejo, da ni Čankajšku dal nobenih zagotovil ameriške vlade. S Formose je odpotoval v Hongkong, kjer se bo verjetno sestal s funkcionarji rdeče Kitajske, od tam pa bo obiskal Filipine, Indonezijo, Singapuro in Burmo, nakar se bo udeležil konference ameriških diplomatov z Daljnega vzhoda v Bangko-

Titova trgovinska delegacija je imela prejšnjo soboto dopolne sestanke z argentinskimi gospodarskimi strokovnjaki v ministrstvu za gospodarstvo za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Ministrstvo za narodno zdravje je izdalo odredbo, po kateri bodo morali imeti zdravstveno knjižico (libreta sanitaria) tudi vsi mladoletniki, ki so zaposleni po raznih obratih. Po tej odredbi bodo morali tudi vsi mladoletniki pred vstopom na delo oditi na zdravniški pregled, vsako leto bodo pa zdravniki še posebej pregledali zaposlene mladoletnike, da bodo ugotovili, da ne bi zaposlitev v gotovom obratu škodljivo vplivala na njihovo zdravstveno stanje.

Sobota je imela prejšnjo soboto dopolne sestanke z argentinskimi gospodarskimi strokovnjaki v ministrstvu za gospodarstvo za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Ministrstvo za narodno zdravje je izdalo odredbo, po kateri bodo morali imeti zdravstveno knjižico (libreta sanitaria) tudi vsi mladoletniki, ki so zaposleni po raznih obratih. Po tej odredbi bodo morali tudi vsi mladoletniki pred vstopom na delo oditi na zdravniški pregled, vsako leto bodo pa zdravniki še posebej pregledali zaposlene mladoletnike, da bodo ugotovili, da ne bi zaposlitev v gotovom obratu škodljivo vplivala na njihovo zdravstveno stanje.

Sodni uradniki, ki imajo vse pogoje za upokožitev, morajo prositi za upokožitev. Tako je sklenilo trgovsko apelacijsko sodišče.

Titova trgovinska delegacija je imela prejšnjo soboto dopolne sestanke z argentinskimi gospodarskimi strokovnjaki v ministrstvu za gospodarstvo za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

ARGENTINA

MARIJA EVA DUARTE DE PERON IZVEN NEVARNOSTI

Soproga predsednika republike ga Marija Eva Duarte de Peron se je prejšnji četrtek morala podvreči operaciji zaradi vnetja slepiča. Operacija je uspela. Do sobote je visoka bolnica že toliko okrevala, da so jo lahko prepeljali v predsedniško palačo na Avdi Alvear.

Novico o operaciji soproge predsednika republike je objavilo časopisje prejšnji četrtek v svojih večernih izdajah. Od tega dne dalje vse do sobote so prihajale v sanatorij najodličnejše argentinske osebnosti, najvišji predstavniki klera, člani diplomatskega zbora, predvsem pa predstavniki številnih socialnih ustanov, ki v Argentini delujejo po navodilih visoke bolnice. Vsi so ji čestitali na prestani operaciji in ji izražali svoje želje po skorajšnji popolni ozdravitvi.

Poslanica sv. Očeta predsedniku republike. Sv. oče je poslal predsedniku republike generalu Peronu osebno poslanico kot odgovor in zahvalo za njegovo poslanico, s katero je papežu poslal visok denarni prispevek argentinske vlade kot Petrov novič.

Papež v svoji poslanici omenja globoko vero argentinskega naroda, ki prihaja vedno bolj do izraza in jo je bilo opaziti še posebno na mednarodnem evharističnem kongresu, ki je bil pred leti v Buenos Airesu. Katoliška vera vedno bolj prodira tudi v vse narodno argentinsko življenje. Sv. oče dalje izraža prošnjo in željo, da bi nauk kat. Cerkve privedel Argentino, katero naziva "ljubljeno deželo" še do večje slave in veličine. K Vsemogočnemu Bogu pošilja svojo molitev, naj bi po priprošnji Marije, ki ima v Argentini tako veličastno svetišče v Lujanu, razlil nad Argentino obilje milosti božje in blagoslova, da bi jo varoval in ščitil in ji zagotovil še večji napredek.

V Boulogne-sur-Mere bodo odprli argentinski konzulat v počastitev mesta, v katerem je več let živel in v njem 17. avgusta 1850 tudi umrl Osvoboditelj general San Martín.

Francisco Ibañez, podčasnik argentinske vojske in znani argent. alpinist je v prejšnjem tednu znova prišel na vrh Aconcagua, ki je visoka 7.035 m in je najvišja gora v Ameriki. Na vrhu Aconcagua je v počastitev spomina generala San Martina postavil argentinsko narodno zastavo, ki jo je podaril predsednik republike general Peron, zatem zastavo argentinske vojske in zastavo cuyanskega planinskega društva.

V San Juanu, kjer so se te dni spominjali velike potresne katastrofe, ki je pred leti zadela to mesto, je novo delavsko naselje, obstoječe iz 420 hiš, dobilo ime po soprogi predsednika republike.

Preskrba s cementom je zagotovljena. Poleg domače proizvodnje ga bodo uvozili še 6.000.000 vreč.

Buenos Aires bo dobil v prihodnjih dveh letih velik in moderen avtodrom, v katerem bodo lahko največje mednarodne avtomobilске tekme. To izjavo je podal predsednik republike general Peron vsem avtomobilskim tekmovalcem, ki so ga pred dnevi obiskali v vladni palači.

Sožalje britanskim pomorskim siglam zaradi nesreče podmornice "Truculent" je izrekel minister za narodno obrambo tuk. angleškemu veleposlaniku, minister za mornarico pa brit. admiraliteti.

Titova trgovinska delegacija je imela prejšnjo soboto dopolne sestanke z argentinskimi gospodarskimi strokovnjaki v ministrstvu za gospodarstvo za sklenitev nove trgovinske pogodbe med obema državama.

Ministrstvo za narodno zdravje je izdalo odredbo, po kateri bodo morali imeti zdravstveno knjižico (libreta sanitaria) tudi vsi mladoletniki, ki so zaposleni po raznih obratih. Po tej odredbi bodo morali tudi vsi mladoletniki pred vstopom na delo oditi na zdravniški pregled, vsako leto bodo pa zdravniki še posebej pregledali zaposlene mladoletnike, da bodo ugotovili, da ne bi zaposlitev v gotovom obratu škodljivo vplivala na njihovo zdravstveno stanje.

Sodni uradniki, ki imajo vse pogoje za upokožitev, morajo prositi za upokožitev. Tako je sklenilo trgovsko apelacijsko sodišče.

Novice iz Slovenije

Komedija z "volitivami". Komunistom doma se je zopet zahotelo komedije "z volitivami". Za občine, doma jim sedaj pravijo "krajevni ljudski odbori", so bile razpisane za 11. december. Ker so se ljudje že naveličali pompoznihih ceremonij in "spontanihi sprevedov" so titovci postavili volišče kar v vsako vas. Tako so imeli na pr. sedaj krajji, v katerih je bilo poprej po eno samo volišče kar 20 in še več volišč. Da bi se pa v te odbore le ne prikradel kak "reakcionar" so komunisti pred "volitivami" skrbno pazili, da so vse svoje priganjače spravili v volilne imenike in te komunistične biriče je potem 11. decembra narod "izvolil in jim dal svoje zaupanje". Postavljena je seveda mogla biti samo ena edina lista, t. j. komunistična lista.

Kostanjeva pri Gorici je bila določena za sedež Mons. Torošu, ki je bil imenovan za apostolskega administratorja "osvojenega Primorske". V kostanjeviškem samostanu je bilo zanj določenih 6 sob. Je pa Mons. Toroš zašel v zelo neprijeten položaj, ker je pozdravil zborovanje, ki so ga po naročilu titove vlade sklicali odpadli duhovniki. Sveta stolica je zaradi tega Torošu odzvala upravo poreško-puljske škofije.

Boljševizacija podeželja. Ljudje po Sloveniji pa tudi po ostalih republikah so se začeli vedno bolj upirati titovi kolhozaciji vasi. Da bi komunisti svoj namen čim prej dosegli, so pri zadnjih občinskih "volitvah" posebno pazili na to, da so v krajevnih "ljudske" odbore postavili samo titu zanesljive komuniste. Ti bodo sedaj z vsemi sredstvi pritiskali na ljudi, da bodo morali vstopiti v kolhoze in opuščati lastna gospodarstva. Titova komunistična uprava misli, da bo sedaj lažje izvajala "socializacijo" in odstranjevala zadnje ostanke "kapitalističnega" gospodarstva. Posebno hud pritisk so komunisti sedaj začeli izvajati na Gorenjskem in Štajerskem.

V ljubljansko bogoslovje je lani v jeseni hotelo vstopiti 20 novih bogoslovcev. Komunisti so pa proti njim začeli izvajati tak pritisk in jih strašiti s takimi grožnjami, da so nekateri nato odstopili, ostale so pa zopet njih v njih poslali na prislino delo. Tako je mogel lani vstopiti v ljub. bogoslovje en sam bogoslovec. Starejše bogoslovce pa preganjajo na vse mogoče načine. Tako jim na pr. podtikajo tudi razno ilegalno literaturo, nakar jih pa zapirajo. Rovte nad Logatcem so še vedno brez župnika. Za Božič niso imeli polnočnice, kar se dotedaj še ni zgodilo. Ljudje upajo, da bo v nekaj mesecih oproščen župnik Zalokar in da se bo vrnil v Rovte.

Poljčanski okraj je pri komunistični oblasti slabo zapisan. Titovo komunistično časopisje v Ljubljani navaja, da v njem "še zdaleka niso dosegli plana odkupa krompirja, slabe odkupne uspehe so imeli tudi pri žitu in mleku ter pri planu vzreje živine". V Sodni vasi so na pr. izpolnili šele 4 odstotke odkupa živine, v Prihovali vasi pa večji kmetje niso oddali cele vrste pridelkov. Zopet kritika ljubljanskih izložb. Izložbena okna ljubljanskih trgovin so

zgovorna slika sedanjega zavoženega in slabega gospodarskega stanja doma in pomenijo zanikanje vseh propagandističnih izjav o "uspehih" raznih "planov" v gospodarstvu. V njih se zrcali vsa sedanja beračija doma in ves neuspeh raznih gospodarskih eksperimentov komunističnih gozdnikov. Komuniste ta slika ljubljanskih trgovskih izložbenih oknen boli in se v svojih listih nad njo pritožujejo takole:

"Še zdaj vlada razvada, da je v izložbah nekaterih trgovin razstavljeno blago, ki ni na prodaj. Izložbe so nesodobno urejene: obledeli in zaprašeni predmeti, kar kviri sliko cele ulice in so trgovine bolj podobne starinarnicam. Ena trgovina pa ima v izložbi zastarele parole, "Prehrana" v pasazi nebotičnička ima le čaj in kisló vodo i t. d. Trgovine so zatemnjené kot ob času letalskih napadov.

Komunistični gospodarski "uspehi". V Ljubljani imajo komunisti tudi "Prešernovo ekonomijo", ki je republiškega značaja. Ta ima ob Topniški ulici v Ljubljani 1 ha orne zemlje. Na njivi so prvotno vsejali ječmen. Na žetev so pa komunisti skoro pozabili in so ga pospravili šele tedaj, ko je bil že premočno zrel in se je zrnje raztresalo po nji. Njivo so nato preorali in na njej zasejali repo. Pa tudi zanjo se niso dosti brigali in so jo pozabili okopati. Med tem je pa repo najprej prerasel nanovo vzklili ječmen, nato pa še plevel. Repa do 10. decembra lanskega leta tudi še niso bili pospravili. Čeprav je bila drobna, bi jo bili lahko porabili za krmo. Enako je bilo z "Jenkovo ekonomijo" ob Tyrševi cesti, kjer je bila do omenjenega dne repa tudi še v zemlji. Ljubljansko časopisje piše, "da se ljudje zgražajo nad takim gospodarstvom".

Komunistični tisk v Ljubljani se je v drugi polovici decembra spravil nad Franca Skoka iz Mengša. Navaja, da bi bil moral lani obvezno oddati 7.500 l

mleka pa ga je oddal le 427 litrov. Mesto 3 pitanih prašičev je oddal le enega, v stelniku pa je imel skritega 180 kg težkega. Od 1855 kg žita je oddal samo 420 kg, od 12.188 kg predpisanega krompirja le 3.115 kg, skritega krompirja pa je imel 1.800 kg. Komunistični tisk vpije nad njim in pravi, "da bo treba take ljudi z odločnejšimi ukrepi prisiliti, da bodo izpolnjevali predpise ljudske oblasti".

Solkani je sedaj brez duhovnika. Mons. Močnika so titovci izgnali. Enako župnika Krečiča. Ostal je kaplan, ki je pa bil nedavno pozvan na "orožne vaje" — prisilno delo, kjer je nevarno zbolel. Skupno s solkanskim kaplanom so pobrali na prisilno delo še 20 mlajših primorskih duhovnikov. V Solkan prihaja sedaj maševati pater iz Kostanjevice.

Biljana: župnik Anton Krapež je sedaj doma na svoji župniji.

Mož z nogo štev. 45 v Ljubljani se pritožuje, da takih čevljev, kakor tudi štev. 46 sploh ne izdelujejo, ker niso v "planu". Čevlje omenjene številke je iskal 4 mesece. V vseh trgovinah so mu obljubljali, da jih bodo dobili v "14 dneh". Ko iz tega ni bilo nič, se je reze obrnil naravnost na tovarno "Zvezda", kjer so mu obljubili, da mu bodo napravili en par takih čevljev. Od tedaj je zopet minilo precej časa in mož še do danes ni prišel do čevljev.

Ljubljančanke so se decembra meseca na vso moč pritoževale in tudi preko časopisja vpraševale komunistično oblast, zakaj ni v vezani prodaji ženskih nogavic, dežnikov ter čevljev z usnjenimi podplati. Na vse pritožbe in zabavljanje je ministrstvo za trgovino samo odgovorilo, da je dobava ženskih nogavic izostala "zaradi tehničnih ovir", da usnja za podplate primanjkuje in jih zato delajo iz gumija, letos pa da bodo tudi dežniki na razpolago. Sklenjeno pa še ni, če bodo na razpolago po nižjih cenah v prosti prodaji, ali tudi v vezani prodaji. Spričo takega stanja je jasno, da morajo biti ljudje s tako sposobno komunistično oblastjo in upravo zelo zadovoljni.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 18. Januarja.

Vse naročnike "SVOBODNE SLOVENIJE", ki so v letu 1949 prejeli list, a naročnine zanj še niso plačali, opozarjamo, naj jo plačajo gotovo do 1. februarja t. l. ker bomo s tem dnem ustavili nadaljnje pošiljanje lista vsem tistim, ki bi do tedaj še ne imeli poravnanih obveznosti napram listu za leto 1949.

"GALLUS" V FLORIDI

V nedeljo, 8. t. m. je slov. družina, naseljena v Floridi in njeni okolici, imela svoj praznik. V cerkvi, v kateri kaplanuje g. Avguštin, se je zbralo več sto novih in starih slov. naseljencev. Bilo je tudi precej domačinov. Sv. maši je dalo poseben slov. pečat petje mešana zbor "Gallus", ki je prepeval samo lepe, znane slov. božične pesmi. Vsi navzoči so bili polni hvale o zboru in njega solistih.

Po sv. maši in slov. pridigi, ki jo je

imel g. Avguštin, je bil v župnišču pripravljen zboru prigrizek. Udeležil se ga je tudi domači g. župnik z ostalimi soprobi ter tudi floridski župan, ki je prišel, da osebno izreče zboru priznanje za njegovo lepo petje ter da se mu zahvali za obisk in mu sporoči svoje vabilo tudi za gostovanje v bodoče.

Po prijetnem razvedrilu so se vsi naši pevci še fotografirali z domačim g. župnikom in županom, nakar so se poslovlili, potem, ko so podali ponovno zagotovilo, da bodo še prišli v lepo in gostoljubno Florido.

"SLOVENSKI BOŽIČ"

V CIUDADELI

Sammartinski cerkveni pevski zbor je pod vodstvom Borisa Pavšarja in v režiji Janeza Špeha spravljal na oder v Ciudadeli v nedeljo 15. jan. znano Tomčovo spevoigro "Slovenski božič". Za uvod v ta religiozni dramsko-folklorni prizor je zbor zapel znano slovensko

STONE IN JAKA

Kdaj pozneje mi boš kaj povedal o generalmajorju Picu in njegovem prazniku, in ne reži se kot pečen maček. Saj ti še nisem povedal cele zgodbe.

Komisarija je res zadelo novica o uropanem vinu, toda pravi partijec nikoli ne verjame nobene stvari, katera ne gre

"Raduj se!", s katero nas je uvedel v božično razpoloženje. Nato je znani violinist notar Šonc zaigral dve koncertni solo točki: Godardovo Bercense in Bacho - Gounodovo Ave Marijo s spremljavo klavirja (Jobst). Šonc je tudi vmes zaigral večno lepo "Lepa noč". Občinstvo je njegovo igranje spremljalo s polnim zadovoljstvom. Nato je bil igran Tomčev folklorni dramski podpouri slovenskih starih božičnih pesmi s spremljavo zboru v pripovednih pesmih. Tomčeva močna kontrapunktna skladba je polneže zvenela iz zboru kakor prva začetna pesem. Prizor je bil lepo odigran. Od solistov so se odlikovali Marija, Stric, Angel, občinstvo pa so zajeli pastirčki, ki so morali ponoviti svoj prizor. Ves večer je bil lepa izrazito slovenska počastitev božičnega časa in tudi prva spevoigra na našem odru. Prepričani smo, da bodo odslej sledile še druge. Občinstvo je nagradilo izvajalce — igralce kakor pevce — z odobravanjem in hvaležnostjo.

ROMANJE K SV. ANTONU PADOVANSKEMU

Kar lepo je bilo v nedeljo. Vetra je bilo malo odveč, pa vendar nam ni mogel odnesti sence. Cerkev je bila skoraj nabita med mašo, katero je imel g. Jakob Fideršek, ki je prav te dni v Buenos Airesu na dopustu, sicer pa kaplanuje v Tres Aroyos. G. Janez Hladnik je imel nagovor, v katerem je povdaril, da pride do pravega veselja tisti, kateri nima srca neurejeno navezanega na nobeno posvetno stvar.

Po končani maši je del božjepotnikov odhitel na svoje domove, večina pa si je poiskala mesto v senci drevoredov in vrta.

Staro in novonaseljenci so se povezali v prijetno družabnost in je bilo vseposod polno nedožnega veselja, petja in šala.

Staronaseljenci, že vajeni razmer, so si prinesli s seboj vse potrebno in so si kar sami spekli okusno pečenko in postregli tudi tistim, kateri sami na telesne potrebe preje niso nič pomislili, tako da smo bili vsi postreženi in še ostalo je kaj, raje kot zmanjkalo.

Po tretji uri so začeli prihajati novi gostje, ki so prišli le k popoldanskemu delu. Marsikateriga, ki ga doslej med novonaseljenci še nismo videli, smo srečali v nedeljo že v njihovi družbi, s čemer postaja zblizanje vsak čas bolj popolno.

Ob petih smo se spet zbrali v cerkvi. Pet duhovnikov je zapelo pred oltarjem. Petje pa je bilo pri maši in popoldne ljudsko, tako da smo prišli na račun tudi tisti, kateri v zborih ne veljamo kot pevci.

Bilo je zares nekaj prav lepega in je zato nujno, da se ta slovenska vsakoletna slovesnost ohrani še naprej.

prav v njegov račun, zato pa tudi komisar ni hotel verjeti, da je pripeljano vino uplenjeno v njegovi zidanci. Kot v starokrščanskih časih, ko so bili vsega hudega vedno krivi kristjani, če je bila povodenj ali suša, vojska, ali kobilice, bolezen ali lakota: vsega so bili krivi kristjani. Za partijce so pa bili vsega krivi "belogardisti" ali "reakcija". Tako je seveda tudi komisar našel pravega krivca. Belogardisti so uropali vino, o tem ni nobenega dvoma: belogardistični skrivači ali križarji! Če bi se kdaj drugič prikazali, tako je naročil čuvaju, naj takoj sporoči, da jih bo Vaška zaščita polovila.

Ko je čuvaj odšel, je moral na odgovor poveljnik Vaške zaščite, ki je bil najprej odlikovan z vsemi lepimi primki, nato pa moral dati poročilo. On sam da ne pozna goric, zato so vzeli na česti domačina, ki jim je pokazal pot.

A kdo je bil? Nihče od zaščite ga ne pozna, tako se je izkazalo po točnem zaslišanju. Ko so naložili sod, je kažipot izginil.

"Vse vas postrelim kot mačke", je besnel komisar. "Kar OZNI vas bom izročil. Zgini mi izpred oči!"

Toda komisar je moral pozabiti na svoje osebne zadeve in pomisliti na proslavo Titovega godu.

Zato je dal nato poklicati učitelja in vzgojitelja šolske mladine. Ta je brž pritekel in se klanjal, kot se spodobi.

"Poslušaj. Jutri večer je praznik, Titov god."

"Kdo od zvestih državljanov ne bi tega vedel." — je bil učitelj skoro užajljen.

"Vem! Poslušaj! Nate se zanesem. Zvečer, ko bo slavnost, bom jaz napil pred zbranimi gosti!"

Na zdravje in slavo našega Tita!

Ko boš ti pod oknom zaslišal moj glas, se morate ti, in vsa šolska mladina, oglastiti. Glasno morate zavpiti, da se bo daleč slišalo:

"Našega komisarja tudi. Ljudski odbor tudi, Vaško zaščito tudi!"

"Bom. Lahko se zanesete name", je dal besedo učitelj.

"Tako me veselji", je bil komisar zadovoljen. "Naj narod sliši in izve, koga mora slaviti in spoštovati."

Ko se je naslednji večer slovesnost pričela, je učitelj že čakal z vso šolsko mladino na vrtu za komisarjevo hišo. Učitelj je napeto poslušal, kdaj bo zaslišal komisarjev glas.

Podkomisar, druga največja živina v vasi, pa se ga je nasrkal že preje. Motovilil je po slavnostni dvorani in v lastno zabavo pričel razbijati kozarce.

Komisar ga je nekaj časa gledal. Nato je pa zatulil:

"Teslo pijano, naj te OZNA zapre in obesi!"

Ni še končal, že je zaorilo učiteljevo in sto otroških grl:

"Našega komisarja tudi, Ljudski odbor tudi, Vaško zaščito tudi!"

"In tebe tudi, tepec plešasti", se je zadril besno komisar, in se sesedel na stol.

No ja, pa naj še kdo trdi, da v Titovini ni lepo!

HUGO WAST

IVANA TABOR

POSLOVENJENO S PISATELJEVIM DOVOLJENJEM

2.

"In tudi svojo sodbo?"

"Tudi, če je potrebno. Redovnik doseže svoj cilj samo, če uniči svojo osebnost in postane kakor kaplja vode v morju in morje v kaplji!"

"Tako bom storil!", je odgovoril mehko oče Simon.

"Poslušaj zdaj tole opozorilo, ki ga ne smeš pozabiti. Na dveh stebrih stoji poklic duhovnika: če ta dva držita, stoji vsa stavba. Kadar pa se eden od njih zamaja, se drugi premakne z njim in vse se sesuje."

"In to sta?"

"Ti si sedaj gotovo predstavljaš velike stvari, kakšno navdse visoko razodetje. Pa sta čisto navadnj stvarici: liturgična molitev in spoštovanje pred papežem, ali: urejena molitev in nedopovedljiva ponižnost."

Oče Simon se zdrzne kakor človek, če ga kdo sune nepričakovano v skrito rano. Nato pade na kolena in poljubi bosonogo starega predstojnika, obuto v sandale.

Predstojnik je odšel in ga pustil samega v celici, katere bele stene so se

zdele ta hip prevlečene s škrlatom, kajti skozi stekla okna, ki gleda na vrt, se je vsipala krvava večerna zarja.

Odprl je okno in vdihnil s polnimi pljuči svež zrak lepega večera.

"Gospod, Gospod!" je vzkliknil, udarjajoč se na prsi kot cestinar, "Čutim se kot Daniel: človek hrepenenj — vir desideriorum es tu! Zavest imam, da nosim v sebi vse sile novega verovanja. Moje poslanstvo je napraviti zvezo med vero in stoletjem na dogmatičnem, političnem in socialnem področju. Čutim se duhovnik do mozga svojih kosti, toda od Gospoda sem sprejel posebno božjo skrivnost: Cerkev današnjega dne ni nič drugega kot kvas Cerkve jutrišnjega dne, ki bo imela tri kroge: v prvem so katoličani in protestanti, v drugem judje in muslimani, v tretjem malikovavci, pogani in drugi brezbožci. Začel bom v sebi... v sebi samem uresničevati popolno božje kraljestvo... Sem prvorojenec nove zaveze z Bogom!..."

Celico je zakrila sinja senca. Zvon je pozvonil za v kor in ga s tem zbudil iz zamaknenosti.

V koro je bilo šest redovnikov. Pozneje se jih je v obednici nabralo dva-

najst — z novomašniki. Ker je bil velik praznik, je kuhar dodal h kuhani povrtini in kisli solati, običajni hrani, še kos pečene ribe in kupo piva. Oče Placid je z navdušenjem stopil med to cve-točo družino! Naj da Bog, da se ta studenček, ki je začel teči iz tega svetišča, razlije v mogočno reko, kakor jo je videl Ecehijel!

Da bi si odpočil izmučeno misli, je to noč v celici začel brati knjigo s podrobnim opisom Voltairjeve smrti. Te abotne in nesrečne osebnosti, ki se je v strašnem trenutku smrti bolj brigala za uslo svojih že trhljih kosti, kakor pa za svojo neumrljivo dušo! Bral je o zvižaji, ki jo je zasnoval, da se njegovemu telesu ne bi odrekel cerkveni pokop, ki ga je želel samo zaradi svoje tako nasprotujoče si ničernosti. Da bi dobil to zagotovilo, je dal poklicati k sebi spovednika in je pristal na podpis dokumenta, s katerim preklicuje svoje brezbožne nauke.

Toda kakor hitro se mu je pobiljšala bolezen in je spet prišel k sebi, se je pokasal svojega preklica; v strahu pa, da bi se spet ne premislil, če bi padel nazaj v smrtno grozo, je spričo notarja dal napraviti akt, v katerem je protestiral proti eventualnemu takemu novemu preklicu, ki bi mu ga in articulo mortis utegnil spet izvabiti spovednik.

Od tega je minulo nič manj kot tri in trideset let. Bog je čakal nanaj z neskon-

čno potrpežljivostjo. Voltaire se je zopet znašel v smrtnih bojih; misleč le na svoje kosti in truplo, je sprejel pomoč gospoda De Tersaca, župnika pri Svetem Sulpiciju, njegovi župniji in prosil za preklic cerkvene prepovedi, da mu noben duhovnik ne sme dati odveze. Toda župnik je njegov primer predložil škofu, ki se ni zadovoljil s prošnjo, napisano v preveč drznem tonu, ter je zahteval kaj bolj kategoričnega. Med tem je Voltaire začutil pobiljšanje zdravja in začel zopet z zabavljanjem. Nenadoma pa je prišla resnična smrt in veliki filozof je umrl, toda ne tako, kot so si predstavljali njegovi občudovalci: obdan od prijateljev in rož, mirno filozofsko se pogovarjajoč z njimi z nasmeškom, temveč: kolnoč in nag, kajti njegov žareč drob ni prenesel niti vlakna tkanine, in vpijoč, naj mu dajo golido ledu, da bo potolažil neznosno žejo.

Takšne so bile te njegove zadnje muke in tak obup, da je segel z rokami v gnoj svojega seča in z njim napolnil svoja usta... Okoli stoječi — bratranec Villete in sestrična Denis, sluga Wagner in zdravnika Tronchin in Lorry — so z grozo bila pričje tega prizora.

"Talis vita, finis ita — Kakršno življenje, takšen konec" — je vzdihnil oče Placid in zaprl knjigo.

Zdrznil se je, ko je zagledal datum: Voltaire je umrl dne 30. maja 1778, to-

rej naravnost — na današnji dan pred 200 leti!

"Dvesto let!" je vzkliknil Predstojnik. Čas neprestanega trpljenja! In večnost se niti še ni začela! Kakšna zagonečnost, Gospod, je s temi dušami, ki si jim podelil neizmerno več luči kot drugim, pa so te tako preklinjale?! Kakšno skrito ugodje mora biti v napuhu, ki je napolnil in pogubil tretjino angelov?"

S temi mislimi je začel moliti, dokler ga ni premagal spanec.

Moral je spati že najmanj dve uri, ko ga je prebudil močan šum. Odprl je oči in videl skozi okno, da še ni vžsla luna. Polna tema na vrtu... v celici njegovi pa čuden sij in neznosljiv smrad...

Dvignil se je na prični in segel s prsti h kropilčku z blagoslovljeno vodo. V tem hipu ga je presunil neskončno trpeč glas, ki je prihajal iz najoddaljenejšega kota.

"Nikar se ne dotikaj te vode sicer bom moral bežati. Nikar ne izgovori svetih molitvic, če hočeš, da ti razodezno skrivnosti bodočnosti. Jaz sem ta nesrečni modrijan, katerega smrt si ravnokarbral; modrijan v očeh bedakov, toda danes večni bedak v svojih lastnih očeh... Me hočeš poslušati?"

Oče Placid je opazil tedaj postavo nagega človeka, z žarečim mesom in že razpadajočim... resnično: bil je on, Voltaire!

PRILOGA SVOBODNE SLOVENIJE

Prva priloga "SVOBODNE SLOVENIJE" na štirih straneh bo izšla prihodnji teden. V njej bomo objavili v celoti prevod govora, ki ga je imel g. dr. MIHA KREK na sestanku ameriškega NARODNEGA ODBORA ZA SVOBODNO EVROPO, O problemu "FEDERALNA UNIJA IN MALI NARODI".

Znani slovenski vojaški strokovnjak g. V. V. je za prilogo napisal nad vse zanimiv PREGLED VOJAŠKIH SIL POSAMEZNIH DRŽAV, KI BODO SPROŽILE VOJAŠKI STROJ V TRETJI SVETOVNI VOJNI.

Posebno še opozarjamo na DEL PRILOGE, POSVEČEN SLOVE N S K I MLADINI. Ta rubrika se bo ponavljala v vseh številkih priloge, urejuje jo pa posebni urednik.

V prilogi bo objavljeno tudi POROČILO O VSEH SLOVENSkih KNJIŽARJAH, KI SO LETOS IZŠLE v svobodnem svetu in zanimiva REPORTAŽA SLOVENSKEGA NOVONASELJENCA V ARGENTINI.

Na prilogo "SVOBODNE SLOVENIJE" že danes opozarjamo vse naročnike "Svobodne Slovenije" in jih prosimo, da o tem obveste tudi svoje prijatelje in znance, da se čimprej naroče na "Svobodno Slovenijo". Poznejšim naročni-

kom bomo namreč težko postregli z manjkajočimi izvodi in ob koncu leta ne bodo mogli imeti kompletnega letnika.

POZDRAV IZ NIHUILA

Nihuil, 4. jan.

Prosim Vas, da mi še naprej pošiljate "Svobodno Slovenijo". List se nam je zelo priljubil. Saj nam prinaša toliko zanimivih novic iz Argentine in ostalih držav, ki so sprejele slov. protikom. begunce. "Svobodna Slovenija" nas z vsemi družji in nas bo z njimi vezala še naprej! Iskren pozdrav vsem! — J. Z.

IMELI SMO NEVIHTO S TOČO

Alta Gracia, v začetku jan.

Dne 3. jan. smo imeli silno soparen dan. Vročina je bila neznosna. Proti večeru se je pa nebo zakrilo s črnimi, težkimi oblaki. Vstal je močan veter, nato se je pa vsula gosta toča, debela kot oreh. Padala je pol ure in je uničila skoro vse pridelke na polju. Tudi veter je napravil veliko škodo. Odkrival je strehe in lomil drevje. Hišica, ki smo si jo postavili, mu je dobro kljubovala. V kraju smo zadovoljni in nam je dobro. Vsak teden smo veseli, ko dobimo "Svobodno Slovenijo" in nam prinese toliko novic in zanimivega branja.

Neposredno pošiljanje paketov iz Argentine

Ker je med našimi bralci zanimanje za pošiljanje paketov v domovino izredno veliko, objavljamo listo predmetov, ki jih je v mesecu januarju in februarju dovoljeno pošiljati. Pakete z dovoljenimi predmeti je mogoče poslati v katero koli državo.

Seznam predmetov, veljaven od 1. I. do 28. II. 1950

I. Stvari, dovoljene za izvoz:

A. ZDRAVILA

- a) Stvari za zdravljenje: oksidirana voda — 1 liter, bombaž (bata) — 1 kg, riblje olje — 1 liter, gaza — 2 m, koncentrirano riblje olje — 100 g, jod — 1/4 litra, obveze — 6 komadov.
- b) Zdravila na splošno, dovoljena od "Salud Pública": 2 enoti.
- c) Zdravila po receptu ali lekarniških formulah: 2 zdravniška obrazca.

B. TEKSTILNI PREDMETI IN DRUGO

- (konfekcija iz volne in (ali) bombaža):
- c) za otroke: 3 otroški naprsniki, 6 domačih oblek, 6 hlač, 1 plašč, 3 povoji, 2 kapici, 2 para nogavic, 3 pokrove preveze, 12 plenice, 1 par čevljev;
- d) za moške: 1 okrasni predmet, 10 gumbov (navadnih), 1 par čevljev, 2 para hlač, 2 majci, 2 kombineži, 2 modrca, 1 pas, 1 šal, 1 par rokavic, 1 par podvez, 2 para nogavic, 2 robca, 1 ruta, 1 plašč, 1 obleka.

C. RAZNO

- f) 3 odeje iz volne, 1 kg mila (vsaka vrsta razen pralnega), 4 kosi blaga po 3,20 m (iz "lane cardade"). Vrednost paketa ne sme presegati \$ 227,27.

D. ŽIVILA

- g) Do 10 kg: sveže sadje, koruzni kosmiči, med,

yerba mate, osušeno sadje z izjemo belih smokev in rozin brez pešk), prekajeno meso.

- h) Do 6 kg: testenine, sir.
- i) Do 5 kg (litrov): medenjaki, olje.
- j) Do 3 kg: mesna konzerva, ržena moka, klobase, koruzna moka.
- k) Do 2 kg: sardele, ovseni kosmiči, piškoti, juha koncentrirana, konzervirane povrtnine in (ali) ribe, pšenični kosmiči, marmelada, izbrano sadje, prepečenec, mast, gelatina v prahu, pšenična moka, pan dulce (potica), prekajena slanina, prekajene in (ali) posušene ribe, fižol, loj, sladkarije, posušena zelenjava (v kosih ali kot moka).
- l) Do 1 kg: karamele, mesni ekstrakt, bob, šunka, kondenzirano mleko /in (ali) v prahu/, turški med.
- m) Do pol kg: celi konzervirani paradižniki.
- n) Do 1/4 kg: paradižnikov ekstrakt, mesna moka, vrtna semena (50 g).
- o) Za vse tukaj navedene stvari je mogoče dobiti odobrenje, toda samo za eno enoto dotičnega predmeta (m, kg ali liter).

II. Ni pa dovoljeno izvažati:

- a) Zdravila: streptomycin, zdravila z mamil, alkohol.
- b) Tekstilije in razno: srajce, blago iz čiste volne, sukanec, žveplenke, pralno milo, volno za pletenje, cigaretni papir, rjuhe in blazine, blago iz bombaža, kopalne plašče, blago in stvari iz svile in platna, brisače.
- c) Živila: grašico, riž, sladkor, bonbone, kakao, kavo, čokolado, začimbe, suho sadje (orehe, mandeljne, lešnike), lečo, krompir, grah, jajčni prah, surovo maslo, majonezo, čaj.
- Vsa tu navedena živila se ne smejo pošiljati niti zmlata.
- Rešena dovoljenja dvignejo lahko samo odpošiljatelj. Izročena jim bodo le proti predložitvi osebne izkaznice.

OPOZORILO: Shranite dobro to številko! V njej je objavljena januarska in februarjska lista predmetov in živil, ki jih je dovoljeno pošiljati direktno iz Argentine. Seznam za izvoz dovoljenih predmetov je v glavnem vsak mesec isti, zato bomo vsak naslednji mesec objavljali samo spremembe te liste.

PISMO IZ CORDOBE

Cordoba, 1. jan.

Božič Slovencev v Cordobi

Na božični dan smo imeli sv. mašo, ki jo je daroval g. dr. Hanželič. Slovenske božične pesmi je lepo zapel naš pevski zbor. Poleg Slovencev, je prisostvovalo maši tudi veliko domačinov. Srečno novo leto!

Vsem prijateljem in pa vsem znanem, razstresenim po svetu, ki jih naša pošta ne bo dosegla, a jih bo dosegla naša draga "SVOBODNA SLOVENIJA", želimo cordobski Slovenci srečno, zdravja in uspehov polno Novo leto.

DOBER TEK!

V tej rubriki bomo vsak teden prinašali popoln jedilni list za en teden naprej. Upamo, da bodo naše gospodinje tega svojega kotička vesele in da jim bo v marsičem olajšana skrb, kaj naj bi postavile na mizo bodisi za kosilo ali večerjo. Tedenski jedilni list bo vedno sestavljen kar najbolj enostavno in se bomo v njem ozirali na dnevni zelenjadni trg. Jedilni obroki bodo tudi tako sestavljeni, da bi mogoče vsak obrok pripraviti v najkrajšem času. Od časa do časa bodo običajnemu jedilniku dodani posamezni recepti o pripravljanju jedil, poleg teh pa še druga navodila o različnih kuharskih posebnostih, ki si jih naše gospodinje lahko privoščijo ob nedeljah in praznikih ali za razne slavnostne priložnosti.

Vabimo k sodelovanju v tem kotičku vse naše gospodinje, ki naj pošiljajo naši kuharici svoje pripombe, vprašanja in nasvete; tako bo vaš del lista postajal iz številke v številko zanimivejši in popolnejši.

Od nedelje, ki je pred nami, pa do prihodnje si bomo jedilni list takole priredile:

NEDELJA

- Kosilo: juha z drobovimi emoki dunajski zrezki (milanese) zelena solata jabolčni zvitek
- Večerja: dunajski zrezki (ostali od kosila) jabolčni zvitek (ostal od kosila) čaj

PONEDELJEK

- Kosilo: zelenjavna juha s sesekljani zrezki krompirjeva solata sadje
- Večerja: pražena jetra dušen riž solata

TOREK

- Kosilo: krompirjeva juha nadevane paprike
- Večerja: polenta, zabeljena z maslom in parmezanom pesa v solati

SREDA

- Kosilo: nadevane bučke naravni zrezki krompirjev piré solata sadna solata
- Večerja: vampi s krompirjem kava

ČETRTEK

- Kosilo: kumare v omaki ocvrta jetra zelena solata sirov pečenjak
- Večerja: telečja obara makaroni

PETEK

- Kosilo: grahova juha marelični emoki kompot
- Večerja: jajčna jed s paradižniki solata

SOBOTA

- Kosilo: parjene bučke svinjska rižota srbska solata sadje
- Večerja: bifteki z jajcem krompirjev pire čaj

Pakete z novo obleko, zdravili in živilih sprejemamo od 1. februarja.

Počitnice od 4. do 31. januarja 1950.

PANETH y Cia.

DIAGONAL NORTE 501 — Of. 810

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires

Božič slovenskih rojakov v Mendози

Mendoza, v začetku januarja.

Slično, kakor že lani, smo tudi letos skušali božične praznike preživeti mendoški Slovenci čim iskreneje povezani v enotno, družinsko skupnost. Božič je sicer zares najintimnejši družinski praznik, toda kljub temu smo hoteli najlepšim božičnim skrivnostim dati poudarka tudi s skupno prireditvijo.

Sočnega, zelenega mahu za naše običajne jaslice v Mendози ni. Pa so jo naši mali pogruntali. V delavnicah so si nabrali oblance in jih namočili v zeleno barvo. Da bi jih videli, kako so se skoro stekli zanje in jih nosili na svoje domove! Tudi potice ni manjkalo; saj smo tako srečni, da smo prišli v deželo, kjer za te dobrote ni nobenih problemov. Kar z malce tesnim srcem smo nosili v usta bogato pecivo ob mislih na svoje drage tam okraj širnega morja.

Polnočnico smo imeli zopet v kapeli kolegija San Jose pri bratih ma-

Osebnе novice

Družinska sreča. Božič Jože in Jožica sta dobila v Montechingolu hčerko. Pravtako sta dobila hčerko Lucijo-Ano tudi Janez in Angela Šterbenec. V družini dr. Mira in Kamile Kovačič so pa v petek 13. januarja dobili sinčka. Srečnim staršem naše iskrene čestitke.

Poroki. V Lanusu se je dne 7. t. m. poročila gđ. Mimi Marolt z g. Antonom Jakšičem. V soboto, 14. t. m. sta pa stopila pred oltar gđ. Vera Klemenčič in g. Franc Uštar. Mladima paroma ob vstopu v novo življenje želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

† **Jožef Suban.** V Caserosu je nenadna smrt poklicala Jožefa Subana, doma iz Gorjanskega na Krasu. Bil je star komaj 35 let, je bil oženjen ter zapuščal poleg žene še 12. letnega sina. Pokojnik se je 10. januarja šel razgret kopat, narkar je sedel h kosilu, da bi nato odhitel v službo kot šofer na kolektivno št. 141, ki vozi iz Characite v Pilar. Nenadoma pa je dobil srčni napad ter je bila brez uspeha tudi takojšnja zdravniška pomoč. V pol ure je umrl. Pokopali so ga na pokopališču v San Martinu. Pokojnik je živel v Argentini 20 let.

† **Fani Tomšič.** V Sarandi je božja dekla pokosila 40 letno Fani Tomšič, doma iz Pivke. V Sarandi, v ulici Zarate, sta si z možem postavila svoj dom. Pokojnica je bolehalo že nekaj mesecev. Dne 15. januarja je preminula v bolnišnici Fiorito na Avellanedi. Pred nekaj leti je v Chacu umrl njen oče in istotam tudi njen brat.

† **Daniel Savnik.** Na Paternalu je odšel na večno pot Daniel Savnik, star 50 let, doma iz Bilj. Nabeđen od sovaščanov ni zvedel za njegovo smrt in ga seveda na zadnji poti tudi ni nihče od sovaščanov spremljal. Tukaj zapuščal ženo, doma mater, v Egiptu pa eno sestro.

† **Filo Balaž.** V Prekmurju je že pred letom vzel slovo od zemskega življenja Filo Balaž, markoški učitelj, ki zapuščal tukaj več znancev. Maša z žalnico za rajnega bo za obletnico njegove smrti 29. januarja na Avellanedi.

† **Marija Škamlec.** Ob zaključku lista smo dobili iz Mendoze sporočilo, da je tamkaj umrla v začetku januarja t. l. Marija Škamlec. Pokojnica zapuščala moža Rudolfa in 5 otrok.

Bog daj vsem rajnim večni mir in pokoj, preostalim sorodnikom pa izrekamo globoko sožalje. Zalostna desetletnica.

Prve dni marca meseca bo preteklo deset let, odkar je izgubil življenje na pobočju Aconcague g. Jože Kastelic. Ob tej priliki bo v Mendози v spomin draga pokojnika posebna slovesnost, pravtako pa tudi na njegovem grobu v Puente del Inca.

Prosimo tiste rojake, ki bi mogli ob tej priliki pohiteti v Mendozo in Puente del Inca, naj se javijo pri podpisanim. Morda bo mogoče organizirati skupno potovanje.

Janez Hladink, Pasco 431, Capital

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

LAVALLE 361, vosoko prtičije — Tel. 32 - 4597 — BUENOS AIRES

Vse svoje stranke obveščamo, da pošiljamo pakete tudi iz Argentine.

Preko naše tvrdke lahko pošljete v domovino:

- 2 kg svinjske masti
- 1 kg prekajenega špeha
- 1 lt olja
- 1 dozo govejega mesa (corned beef)

ZA CENO \$ 55.—

Pakete s starim blagom do 5 kg pošiljamo za \$ 30.—, pakete z novim blagom do 5 kg težke pa za \$ 35.—

Zdravila lahko pošiljate preko naše tvrdke tudi z letalsko pošto.

ristih, ki nam za vsako našo prireditev z največjo gostoljubnostjo na stečaj odpirajo svoja vrata. V prav lepem številu so se zbrali naši ljudje k polnočnici. Opazili smo med seboj tudi precej Hrvatov ter Argentinec. Sv. maša je imel g. Caserman, ob harmoniju je pa ubrano prepeval božične pesmi slovenski pevski zbor.

Na sveti dan popoldne smo se zopet zbrali v isti kapeli k slovesnim petim litanijam Matere Božje, pri katerih sta pred oltarjem pomagala peti tudi dva slov. bogoslovca iz San Luisa.

Po končanih verskih pobožnostih smo odšli v dvorano k božični prireditvi. Na sporedu je bil "Obisk pri jaslicah", pomenazritev božičnih dogodkov v posameznih slikah, ki so jih sestavljali svetopisemski teksti, nanje navezane pesniške meditacije, naše najbolj poznane božične pesmi in žive slike na odru. Dvorana sama sicer nima odra za kakršnekolik dramatske prireditev. A iznajdljivosti prirediteljev se je iz najpreprostejših sredstev posrečilo urediti zasliani oder, ki je ustrezal vsem zahtevam prireditev in prav okusno ter dostojno predstavil betlehemske pokrajine. Naša mladina se je vestno in resno pripravila za posamezne žive slike obiska Jožefa in Marije ob jaslicah, pastircev na straži pri hlevčku in zbora angelecev. Ugajala sta oba recitatorja, pravtako je še posebej pevski zbor, ki ga vsi navzoči argentinski domačini kar niso mogli prebraviti. Eden od bratov maristov pa je zlasti pohvalno pomen apostolata, ki ga je imela vsa prireditev.

Vso prireditev je organiziralo Društvo Slovencev v Mendози. K sklepu je njegov predsednik rav. M. Bajuk voščil vsem navzočim blagoslovljene praznike ter povedal nekaj besed k naslednji obdaritvi otrok, ki so prejeli vsak po vrečico bombonov ter slaščic. Okrog 80 je bilo malčkov, ki so žarkih lic nosili vrečice z odra. Za vso uspešno prireditev se je Društvu Slovencev zahvalil g. Caserman.

Prireditve, ki je v svojem prvem delu imela značaj verske igre ali misterija in v drugem delu je, čeprav v skromnem obsegu, pa vendar z iskreno toplino skušala napraviti otročicem vsaj malo tistega božičnega veselja, kot so ga bili vajeni doma, je svoj namen v polni meri dosegla. Zbrala je navzoče res v družinski povezanosti k najlepšim najprišrečnejšim spominskim dogodkom naše verskega in narodnega življenja.

KOLENDAR SVOBODNE SLOVENIJE ZA LETO 1950.

je najlepše DARILO za Novo leto
Dobite ga lahko za 22 pesov pri upravi Svobodne Slovenije na Victor Martinez 50, v Fotoatelj-u LOJZE ERJAVEC, Alvarado 350, Ramos Mejia, v brivnici in parfumeriji IVAN ŽNIDAR, c. Drysdale 5614, pri MAKSU OSOJNKU, calle Necochuca 440, Ramos Mejia in pri ANTONU NOSETU v Ciudad Eviti.
Nej ne bo Slovenca, ki bi bil brez te osrednje knjige svobodnih Slovencev v svetu.

Iščemo delavke za tekstilno tovarno. Javiti se na Cabilido 555.

Električarja, sposobnega za tovarniški obrat išče
Tekstilna tovarna na Cabilidu 555

Iščem slovensko kuharico za penzion. Plača 280 pesov, hrana in stanovanje. Castex 3472. Telef. 71 - 3693.

Iščem sobo pri slovenski družini. Poudbe na upravo Svobodne Slovenije.